

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LULEÅ**

BESLUT
2022-05-06
Meddelat i Luleå

Mål nr
844-22

KLAGANDE

[REDACTED]

MOTPART

[REDACTED]

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Jämtlands läns beslut den 4 maj 2022, dnr 218-3526-2022
(bilaga 1)

SAKEN

Skydds jakt efter björn; nu fråga om avskrivning

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avskriver målet från vidare handläggning.

BAKGRUND OCH PARTERNAS INSTÄLLNING M.M.

Länsstyrelsen i Jämtlands län (länsstyrelsen) beslutade om skyddsjakt efter en (1) björn inom Tåssåsens sameby under perioden från och med den 4 maj 2022 till och med den 11 maj 2022 inom visst angivet område. Länsstyrelsen förordnade även att beslutet skulle gälla utan hinder av att det överklagas. Beslutet i dess helhet framgår i bilaga 1.

██████████ överklagar beslutet och yrkar att det upphävs samt inhiberas. yrkar inhibition av detsamma.

Länsstyrelsen ändrar inte beslutet, men meddelar att björnen fälldes under kvällen den 4 maj 2022.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Förvaltningsrätten konstaterar att björnen är avlivad och jakten avslutad. Frågan i målet har därmed förfallit. Förvaltningsrätten bedömer inte att det framkommit sådana omständigheter som innebär att det finns ett befogat intresse att ändå pröva målet i sak. Målet ska därför avskrivas från fortsatt handläggning. Yrkandet om inhibition föranleder följaktligen ingen åtgärd.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Överklagandet ska ges in till Förvaltningsrätten i Luleå men vara ställt till kammarrätten i Sundsvall. Information om hur man överklagar finns i bilaga 2 (FR-03).

██████████
tf. rådman

██████████ har föredragit målet.

Tåssåsens sameby

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LULEÅ
H3:1

INKOM: 2022-05-06
MÅLNR: 844-22
AKTBIL: 3

Beslut om skydds jakt efter björn inom Tåssåsens sameby

Beslut

Länsstyrelsen beslutar att bevilja skydds jakt efter en (1) björn inom Tåssåsens sameby och att beslutet omfattas av de villkor som följer.

Beslutet gäller utan hinder av att det överklagas. Hur beslutet kan överklagas framgår av bilaga 1.

Villkor

När får skydds jakten bedrivas?

Skydds jakten får bedrivas under tiden från och med 4 maj till och med 11 maj 2022. Skydds jakten får genomföras under hela dygnet.

Länsstyrelsen ska inför varje jakt tillfälle kontaktas på telefon 010-225 30 40. Länsstyrelsen avlyser skydds jakten om tillåtet antal björnar fällt eller påskjutits innan jakttiden löpt ut.

Länsstyrelsen äger rätt att omedelbart avlysa jakten om förutsättningarna för skydds jakt förändras eller om jaktförhållandena förändras på ett sådant sätt att jakten inte kan genomföras i enlighet med gällande bestämmelser samt villkoren i detta beslut. Länsstyrelsen äger också rätt att avlysa jakten om villkoren i detta beslut inte följs.

Var får skydds jakten bedrivas?

Skydds jakten får endast bedrivas inom det jaktområde som förevisas enligt bilaga 2.

Länsstyrelsens personal som finns på plats får besluta att jakt som påbörjats i det angivna området får fullföljas även utanför områdena.

Skydds jakt får ske på annans mark.

Vilka djur får fällas?

Totalt får en (1) björn fällas.

Vilka får genomföra skyddsjakten?

Länsstyrelsen utser efter samråd med samebyn jaktledare. Jaktledaren får utse de personer som får delta i skyddsjakten. Länsstyrelsens kontaktperson nås via Länsstyrelsens rovdjurstelefon **010-225 30 40**.

I det fall Länsstyrelsen deltar agerar Länsstyrelsen som jaktledare.

Jaktledarens ansvar

Jaktledaren ansvarar för att:

- vid varje jakttillfälle informera Polismyndigheten på **010-569 15 89** när skyddsjakten påbörjas samt vid skyddsjaktens slut. Vid jaktens start ska följande uppgifter lämnas: jaktledarens namn och telefonnummer samt vart jakten utförs.
Polismyndigheten ska även kontaktas om djur fällts eller påskjutits.
- vid behov kunna uppvisa dokumentation på vilka personer som deltagit vid respektive jakttillfälle
- försäkra sig om att en hund som är särskilt tränad i att spåra vilt kan finnas på skottplatsen inom högst två timmar från påskjutningen
- sådana kommunikationsmedel används under skyddsjakten så att villkoren i detta beslut kan uppfyllas
- samtliga jakttagare känner till beslutet och dess villkor i sin helhet
- om möjligt informera berörd markägare och jakträttsinnehavare att skyddsjakt kan komma att bedrivas på dennes mark under den jakttid som detta beslut omfattar

Jaktmedel och jaktmetoder

I Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om jakt och statens vilt (NFS 2002:18) anges vilka vapen och kulpatroner som får användas vid jakt efter björn.

De utsedda jakttagarna får, utan närvaro av Länsstyrelsens fältpersonal, söka efter samt ringa djuren med motorfordon. Om behov av ompostering finns får utsedd jaktledare och utsedda jakttagare frakta vapen på skoter i terräng.

Förföljande och avlivning från snöskoter och helikopter får endast utföras av personal särskilt utsedd av Länsstyrelsen. Skyddsjakten får bedrivas med hjälp av helikopter under förutsättning att såväl pilot som skytt har erfarenhet av sådan verksamhet.

Skyddsjakten får bedrivas med hjälp av hund. Under ett och samma dygn får maximalt två (2) hundar släppas efter en och samma björn.

Anmälan om fällt eller påskjutet djur

Jaktledaren ska omedelbart och senast inom en timme från det att en björn fällts eller påskjutits anmäla detta till Länsstyrelsens rovdjurstelefon **010-225 30 40** samt Polismyndigheten på **010-569 15 89**.

Påskjutning definieras enligt följande: skott har avlossats mot och med avsikt att fälla ett djur och det har inte konstaterats att djuret har fällts.

Vid anmälan om fällt eller påskjutet djur ska följande uppgifter anges:

- Skyttens namn och telefonnummer
- Jaktledarens namn och telefonnummer
- Tidpunkt för att djuret fällts eller påskjutits
- Koordinater för den plats djuret fällts eller påskjutits

Jaktledaren ska omedelbart avlysa jakten om tillåtet antal björnar fällts eller påskjutits med stöd av detta beslut.

Platsundersökning och eftersök

Den som påskjutit ett djur ansvarar tillsammans med jaktledaren för att eftersök genomförs om platsundersökningen eller andra omständigheter visar att det påskjutna djuret är skadat.

Eftersök ska genomföras tills dess:

- djuret påträffas dött,
- djuret påträffas skadat och avlivas,
- kulan från det avlossade skottet anträffas på en plats som utesluter att djuret skadats, eller
- djuret inte kan anträffas

Den som påskjutit ett djur samt jaktledaren ska redovisa för Länsstyrelsens besiktningsperson hur platsundersökning och eventuellt eftersök genomförts.

Jaktledaren ska uppvisa skottplatsen för Länsstyrelsens besiktningsperson och tillsammans med besiktningspersonen och den som påskjutit djuret genomföra en fältkontroll och följa upp vad som skett efter skott. Jaktledaren ska tillsammans med besiktningspersonen

dokumentera platsundersökning och eftersök på blankett *R3 Påskjutet rovdjur – platsundersökning och eftersök*.

Länsstyrelsen beslutar om ett påskjutet djur ska avräknas i enlighet med beslutet eller inte. Påskjutet djur avräknas såvida det inte har påvisats genom fältkontrollen att djuret är oskadat.

Hantering av fälld björn

Länsstyrelsen ska besikta det fällda djuret. I samband med besiktning ska Länsstyrelsen ta prover från djuret enligt bilaga till delegeringsbeslut NV-00303-21.

Skinnet, kranium och kött från det fällda djuret, förutsatt att skyddsjakten skett i enlighet med gällande lagstiftning och villkoren i detta beslut, tillfaller jakträttshavaren. Jakträttshavaren har rätt att överlåta skinnet till annan. Vid besiktningen märks skinnet och kranium från det fällda djuret med microchip som bevis på att det fällt lagligt. I det fall jakträttshavaren inte vill ha hela eller delar av djuret eller inte går att återfinna inom rimlig tid omhändertas hela djuret av Länsstyrelsen för vidare transport till SVA.

I det fall djuret fälls på statlig mark får skinn, kranium och kött tillfalla samebyn. Om samebyn inte gör anspråk på djuret omhändertas djuret i sin helhet av Länsstyrelsen.

För att jakträttshavaren ska kunna återfinnas behöver koordinater till fallplatsen tas och lämnas till besiktningsmannen så snart som möjligt. Skytten och jaktledaren är gemensamt ansvariga för att det sker.

Bakgrund

Ansökan

Den 4 maj 2022 ansökte Tåssåsens sameby om skyddsjakt efter en björn som befinner sig nordost om Hemviktjärnarna.

Spårförhållandena i området är svåra, med områden med barmark men sökandes uppfattning är att björnen under natten varit upp mot Tossåsfjället. I området runt Hemviktjärnarna finns några hundra renar men längre mot fjällen finns större delen av samebyns renhjord, det vill säga flera tusen renar.

Sökande berättar att de vajorna har börjat kalva och att de just nu söker sig lite ner från fjällen för att få skydd från vädret som varit dåligt under de senaste dagarna.

Sökande vill förebygga den problematik han menar snabbt kan bli allvarlig om björnen är kvar i området och rör sig mot fjällen under den annalkande kalvningen.

Förekomst av björn i området

Samebyn har själva observerat spår av björn vid Hemvikjtjärnarna.

Skadebild

Björnen befinner sig i direkt närhet till stora delar av samebyns renhjord. Renarna är till största delen högdräktiga och kalvande vajor. Om björnen tillåts vara kvar i området består skadebilden i direkt dödade renar, men också i att vajorna stressas under den tid de är som mest störningskänsliga och därmed riskerar att kasta sina kalvar eller lämna de nyfödda kalvarna.

Skäl

Naturvårdsverket fattade den 21 april 2020 med stöd av 24 a § jaktförordningen (1987:905) beslut (NV-00303-20) om att överlämna rätten att besluta om skydds jakt efter björn, varg, lo och järv till vissa länsstyrelser.

Beslutet fattas med stöd av 10 § jaktlagen samt 9, 18, 21, 22, 23 a tredje punkten, 23 b och 24 d §§ jaktförordningen. I beslutet har även reglerna i artikel 12 och undantagsreglerna beträffande jakt i artikel 16 i Art- och habitatdirektivet (92/43/EEG) beaktats.

I enlighet med 59 § jaktförordningen gäller detta beslut utan hinder av att det överklagas.

Länsstyrelsen bedömning

Länsstyrelsen gör en samlad bedömning i varje enskilt fall. Länsstyrelsen bedömer skadornas omfattning, förväntad skadebild, om skadeförebyggande åtgärder gjorts och vilka möjligheter till förebyggande av skada som finns samt möjlighet till annan lämplig lösning än skydds jakt. Länsstyrelsen bedömer om skydds jakt kan försvåra upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus för arten. Länsstyrelsen beaktar också björnstammens utveckling i landet som helhet. Vidare bedömer Länsstyrelsen om det går att identifiera speciellt skadegörande individer eller särskilt skadeutsatta områden.

Allvarlig skada

Björnen befinner sig i samebyns åretruntland och i nära anslutning till samebyns kalvningsland. I området finns flera tusen renar. Länsstyrelsen bedömer att situationen snabbt kan förvärras om björnen tillåts vara kvar i området och att det finns en hög förutsägbarhet i den allvarliga skada en björn i, och i nära anslutning

till, kalvningsland kan orsaka. Björnen har ingen annan föda i området som förekommer i sådan mängd som renar.

Renarna är mycket störningskänsliga när kalvningen nu börjat och den allvarliga skadan riskerar bestå bland annat i att björnen jagar och dödar renar, stressar de högdräktiga eller kalvande vajorna som till följd kan kasta sina ofödda kalvar eller lämna de nyfödda kalvarna. I det fall vajorna dödas riskeras förlust av såväl avelsdjur som kommande generation och möjlighet till framtida slaktuttag för samebyn och den enskilda renägaren försvinner.

Forskning i två skogssamebyar i Norrbotten har visat att björnens predation på ren om våren kan vara hög och föranleda stor skada för skogssamebyar, samma studie visar också att björnens predation på renkalv är som absolut störst under maj för att sedan avta när våren fortskrider. Någon liknande forskning har ännu inte färdigställts för fjällsamebyar men Länsstyrelsen bedömer att sannolikheten att en björn orsakar allvarlig skada i en sådan här situation är stor och att den kan avhjälpas genom skydds jakt.

Gynnsam bevarandestatus

Björnstammen bedöms nationellt sett ha uppnått gynnsam bevarandestatus. Med bakgrund av björnpopulationens status gör Länsstyrelsen bedömningen att skydds jakt på en björn inte försvårar upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus för björnen som art på nationell nivå.

I den senaste spillningsinventeringen, som genomfördes hösten 2020, uppskattades Jämtlands län ha omkring 1000 björnar och länet har en beslutad miniminivå motsvarande 370 björnar¹.

Länsstyrelsen bedömer att ett uttag av en björn i det aktuella området inte har en avgörande betydelse för det lokala beståndet då länet utifrån inventeringsresultat har god marginal till fastställd miniminivå.

Andra lämpliga lösningar

Andra alternativa lösningar som diskuterats är:

1. *Låta renarna kalva någon annanstans*

Vajorna kalvar i regel på samma ställe vid ungefär samma tid, år efter år. Dessa områden är särskilt lämpade för kalvning vad gäller tillgång på bete och skydd mot väder. Även om renarna skulle gå att flytta förekommer det rovdjur i så gott som hela fjällområdet, varför detta inte skulle vara en alternativ lösning utan bara flytta problemet från ett område till ett annat. Dessutom är vajorna under denna tid väldigt känsliga för

¹ Fastställande av miniminivåer för björn gällande rovdjursförvaltningsområden och län, Naturvårdsverket, NV-01525-18

störningar. Att genomföra en hastig flytt nära kalvning medför stora risker för att vajorna kastar sina kalvar.

2. *Utökade insatser för att övervaka renhjorden*

Samebyn använder redan alla tillgängliga resurser för att övervaka sina renhjordar. Det är under sådan övervakning björnen nu har upptäckts.

3. *Mota eller skrämma björnen*

För att vara säker på att björnen inte återvänder till området behöver den drivas bort en bra bit från området. Att mota en björn i ett flertal mil bedöms inte som etiskt försvarbart i och med den stress och risk för överhettning som björnen riskerar utsättas för. Dessutom kan skärmselförsöken också orsaka störningar för vajorna som just nu befinner sig i en känslig period.

4. *Avvakta för att se om björnen självmant lämnar platsen*

Länsstyrelsen bedömer det som osannolikt att björnen ska ge sig av från platsen då renarna i området utgör en bra källa till föda i området. Så här års finns också få andra födoalternativ som är jämförbara med mängden renar och kommande renkalvar i området.

5. *Låta renarna kalva i hägn*

Det kan inte anses som en lämplig lösning att hägna in området, det rör sig om stora ytor och förutsättningarna för att uppföra ett hägn på denna plats under denna tid är mycket dåliga. Metoden kan heller inte anses som lämplig över längre tid då den innebär orimliga insatser vad gäller underhåll av hägn, fodermängd och sjukdomsrisk för renarna.

Mot bakgrund av detta bedömer Länsstyrelsen att det saknas annan lämplig lösning.

Beslutets verkställighet

Då björnen befinner sig i och nära samebyns kalvningsland och det finns en pågående skada som snabbt kan bli allvarlig bedömer Länsstyrelsen att ett skyndsamt verkställighetsförfarande är nödvändigt.

Information

Jakt som inte följer angivna villkor sker utan stöd av detta beslut och i strid med fredningsbestämmelserna i 3 § jaktlagen (1987:259). Straffbestämmelserna för jaktbrott återfinns i 43 och 44 §§ samma lag.

Undantaget gällande användande av motorfordon ger inte rätt att från skoter skjuta, förfölja eller genskjuta björnen. Undantaget ger inte

heller rätt att nyttja motordrivet fordon för att förhindra att björnen undkommer eller för att avleda deras uppmärksamhet från den som jagar.

Länsstyrelsen erinrar om 22 § jaktförordningen där det framkommer att ett skjutvapen som förvaras i ett motordrivet fortskaffningsmedel inte får ha ammunition i vapnets patronläge eller magasin.

Länsstyrelsen erinrar om att skyddsjakten enligt 27 § jaktlagen ska bedrivas på ett sådant sätt att viltet inte utsätts för onödigt lidande och så att människor och egendom inte utsätts för fara.

Ni kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av biträdande enhetschef Göran Gabling med vilthandläggare Emma Andersson som föredragande.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Bilagor

1. Överklagandehänvisning förvaltningsrätten
2. Översikt jaktområde

Bilaga 1, Ni kan överklaga beslutet hos förvaltningsrätten

Om ni inte är nöjda med Länsstyrelsens beslut, kan ni skriftligen överklaga beslutet hos förvaltningsrätten.

Hur överklagar vi beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska ni lämna eller skicka er skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Jämtlands län antingen via e-post; jamtland@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Jämtlands län, 831 86 Östersund.

Tiden för överklagande

Ert överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag ni fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ert överklagande kan ni be att få ytterligare tid till att utveckla era synpunkter och skälen till att ni överklagar. Sedan är det förvaltningsrätten som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ert överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som ni överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur ni vill att beslutet ska ändras.
- Varför ni anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Skriv också följande uppgifter, om ni inte tidigare lämnat dem:

- Person- eller organisationsnummer.
- Telefonnummer där ni kan nå dagtid (med undantag för nummer som avser ett hemligt mobilabonnemang som behöver uppges endast om rätten begär det).
- E-postadress.
- Annat som har betydelse för att domstolen ska kunna nå er.

Om ni har handlingar som ni anser stödjer er överklagan så bör ni bifoga kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om ni behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

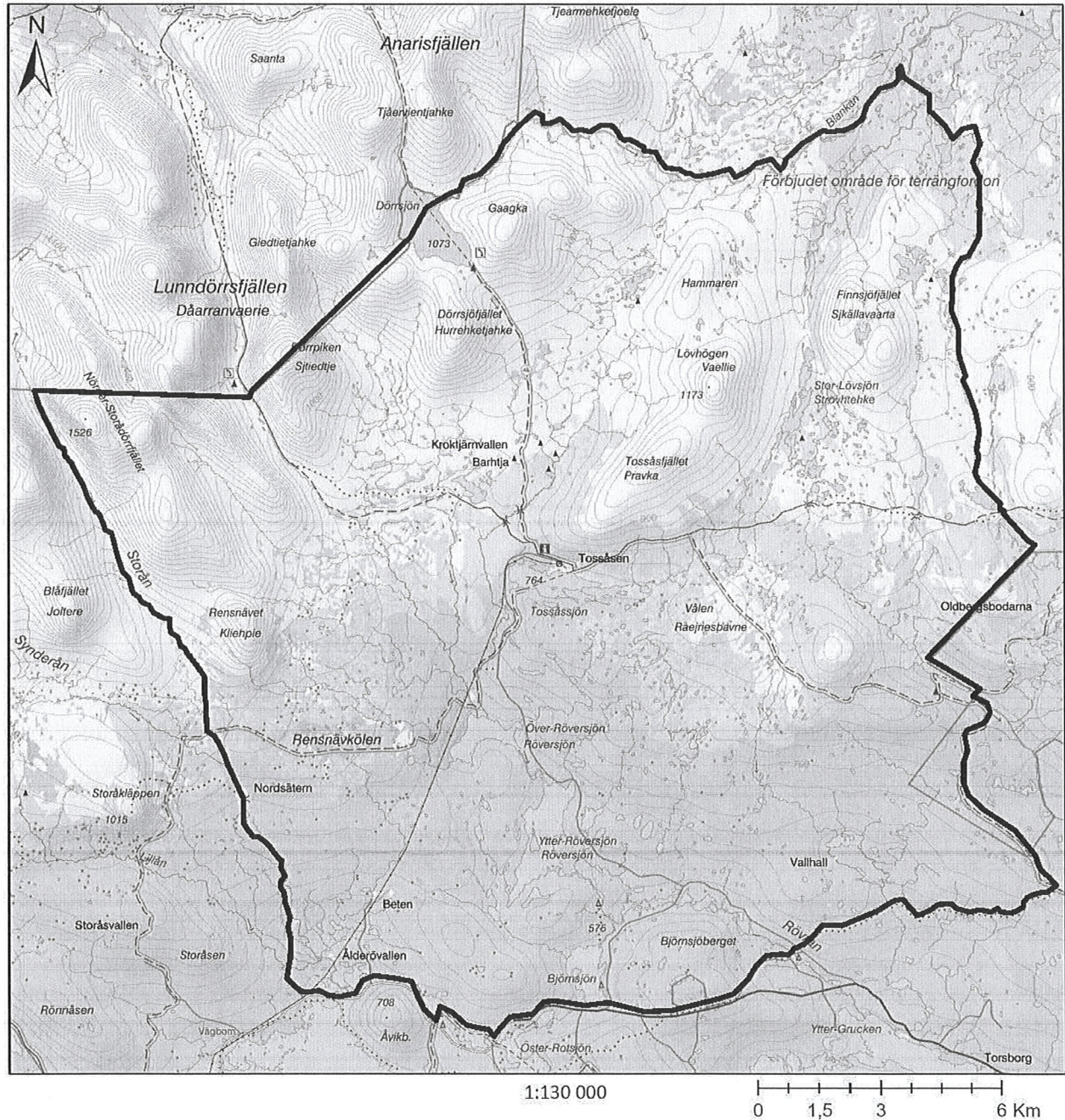
Ombud

Om ni anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt er ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från er samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer.

Behöver ni veta mer?

Har ni ytterligare frågor kan ni kontakta Länsstyrelsen via e-post, jamtland@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-225 30 00.

Bilaga 2, översikt jaktområde

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.